Sapeckiego ks. Cypriana: Prace jezuickie w winnicy Chrystusowéj.

PRACE JEZUICKIE,

w Winnicy Chrystusowey

Przy Straży Dominikáńskiego Szczeniuchâ

POCZYNIONE.

Albo

KAZANIE

Ná Vroczystość Wielkiego Oycá y Pátryárchy Zakonu Societatis IESV,

S. IGNACEGO.

w Kośćiele WW. OO. Jezuitow u S. PIOTRA,

Przy liczney Audytorá Frequencyi

Przez

W. X. CYPRYANA SAPECKIEGO,
Dominikáná, S. Theologij Bákáłarzá, ná ten czás Káznodźieie Fárnego *in Circulo*,

MIANE.

Roku prácuiącego w Swoiey Winnicy Chrystusá 1715.
Dniá 31. Lipcá.

W KRAKOWIE,
W Drukárni Fránćiszká Cezárego, J. K. M. tákże J. O. J. M. Xiędzá Biskupá Krákowskiego, Xiążęćiá Siewierskiego, Ordynáryinego Typográfá.

Condit regna labor. *Sarbiev. libr. 1.*

Ardua molimur, ſed nulla niſi ardua vincunt.
Ovid. de arte libr. II.

Nullus labor durus, nullum tempus videri longum debet, quo gloria æternitatis acquiritur.
S. Hieronym. in epiſt.

Sancti Viri quot labores nunc Veritati commendantes exhibent, tot jam remunerationis ſuæ pignora intra ſpei ſuæ cubiculum clauſa tenent.
S. Greg. in moralibus.

Romani pectoris olim
Nunc IESV Socij eſt, fortia multa pati.

Admodùm Reverendo in Christo Patri

Sacræ Theologiæ Præsentato,

P. IUSTINO GOSTKOWSKI,

PRIORI ŁANCVTENSI

Sacri Ordinis Prædicatorum,

Patri & Patrono Observandissimo.

R*Ozrutne przy swoiey ßczodrobliwośći Niebo, nád*
zasługi pokoiowych swoich, regalizowáć zwykło.
Admodùm Reverende Pater Sacræ Theologiæ
Præsentate, Prior Dignissime. *Nie ták iest choy-*
ny Pactolus, *dobrowolnie złoto świecacym pia-* *Virg. lib.*
skiem bogácacy ludźi, Pactolusq; irrigat auro. *10 Anaid.*
Nie ták iest ßczodry Hidaspes *perłámi Mießkáńcow swoich*
obsypuiacy brzegi. Ceu modo gemmiferum thyrso populatus *Statius*
Idaspem. *Nie ták iest obfity w metalla* Hermus, *ktoremi niby* *lib. 1.*
lodowátemi krámi Lydyiskie ßáńcuie porty. Quodve metalliferis
egerit Hermus aquis, *iáko sa ßczodre, choyne, obfite Niebiosa, ná* *Stroza.*
tych, ktorzy im krwáwemi usługámi swoiemi sprzyiáia. Cießćie
się Prorocy w podźiemnych lochách przed furya Iezabelli schro-
nieni, że was bez żadney obligácyi Páńska Abdiaßá prowiduie
ręká: Niebo nie sto Prorokow, ále świát cáły gratis *prowiduie.*
Cieß się Perylle, że pięćdźieśiat bryt złotá z wielkiey Mácedoná
ręki w donátywie odbieraß, rozrutnieyße iest Niebo, bo káżdemu *Mat. 19.*
słudze swoiemu sto rázy więkßa láffe dáie, Centuplum accipiet.
Cießćie się Rzymiánie że Imperator Nerva enervat *skárby swo-*
ie, pro charitativo subsidio Vestri, *Niebo; iuż to kilká tyśięcy*

lat, iáko ná káżdą godźinę łáſſtem pieniadze ſypie, á nigdy ſię wyniſſczyć nie może. Zá naymnieyſſą uſługę wysłuży ſobie Dworzánin Niebieſki, iuż nie tyśiac Kies Tureckich, nie ſto tyśięcy Fillipow Fráncuſkich, nie million ſſkudow Rzymſkich, nie dwieśćie Millionow Reałow Hiſſpáńſkich, ále nie policzone y rozumem ludzkim niepoięte bogáctwá Inveſtigabiles divitias Chri-
ad Ephes. 3tio. ſti. *Málińka konteſtácya áffektu ſwoiego, tyśiac honorámi opłaca*
Genes. 12 *Niebo Abráhámowi*: Faciam te in Gentem magnam. *Za podánie kieliſſká źimney wody Łázárzowi, záraz ná luſzſtyk słodkie ſtáwia ambrozye*:
Matt. 10. Quicunq; potum dederit uni ex minimis iſtis calicem aquæ frigidæ, non perdet mercedem ſuam. *Nero naymnieyſſy włos Poppey Amázyi ważył ſobie więcey niżeli cáłe Rzymſkie Páńſtwo.* Hieronymus dela Nuza *náſſ Dominikan, ieden włoſek S. MAGDALENY Penitentki, ktory miał zá reliquia, ſſácował więcey niżeli wſſytkie Kroleſtwá ná świećie: ták y Niebo naymnieyſſy włos ná usługę BOGV poświęcony*
Matt. 10. Capilli capitis Veſtri omnes numerati ſunt, *wiele poważa ſobie. A iáko PAWEŁ Swięty mowi*: Quod in præſenti mo-
2. ad Corinth. 4. mentaneum eſt & leve tribulationis noſtræ, ſupra modum in ſublimitate æternæ gloriæ pondus operatur in nobis. *Nie wątpić trzebá, że godne w Winnicy Chryſtuſowey Wielkiego IGNACEGO prace ſtymę ſwoię u Niebá miáły, ktore niżeli prezentowáć przed świátem bedę, Tobie pierwey* Admodùm Reverende Pater Sacræ Theologiæ Præſentate Prior Digniſsime ad Cenſuram *one podáię. Wiem że iáko* Iuſtinus in juſtitiæ libra *zważysz, co umie IGNACY. Wiem że iáko* Atlas ad labores natus, *dźwigáiac* tot pondera Honorum *w Opolu, w Gidlách, w Łáncućie, w Krákowie, przyimieſſ y to* pondus affectus fraterni *ná śiebie, ktoryś ſię náuczył* à teneris corda portare, *á ráczey* Acu magnetica trahere. *Więc ſkłádáiac wielkie w Kośćiele Bożym IGNACEGO prace*, in ſinum Benevolentiæ Tuæ repono *oraz y áffekt Zakonny, ktory lubo ná máłey wyrażam kárćie, ná wielkim iednák ſercá membranie zápiſuię.*

Virgilius Ecloga 5

Dum juga montis aper, fluvios dum piſcis amabit
Dumq; thymo paſcentur apes, dum rore cicadæ
Semper honos nomenq tuum, laudesq; manebunt.

Admodùm Reverendæ Paternitatis Veſtræ,

Servus Devinctiſſimus & Cliens

Fr. CYPRYANUS SAPECKI,
S. T. Præſent. Concionator ad Ædes B. V. M. in Circulo, Ord. Prædicat.

KAZANIE.

Miſit illos binos in omnem Civitatem.

Lucæ 10.

ZNáć że to teraz Kánikułá, kiedy *Canicula* Dominikáńska przy pałáiących ſyryuſzách coś chce záskomleć ná pochwałę Wielkiego IGNACEGO. A z czymże ſię odezwieſz ſzczeniuchu? z trąbą? y dobrze, bo IGNACY iáko *Tuba Evangelij*, nie tylko w Europie, ále y ná nowym świećie reſonáncyą dáie. Słycháć po Indyách tey Trąby kuránty. *Sic currite ut comprehendatis.* Słycháć po Ægipćie, Abbáſij, Bráſilij, tey Trąby, kláryny, bo tám *clarificatus eſt Filius hominis* przez ſynow IGNACEGO. Obija ſię tey Trąby Echo áże o brzegi *Maris glacialis, Pacifici, Athlantici, & in Universum* cáłego Oceánu. Tey Trąby *in omnem terram exivit ſonus*, á iáko Echo nieśie, *Onus* Ewángeliczney prace, náuki, po cáłym świećie Iezuići dźwigáli. Ná głoś tey Trąby iáko w Ierychu mury wáliły ſię, w Afryce, Azij, Europie, y Ameryce Pogáńskie Zbory.

1\. ad Cor. 9.

Joan. 13.

Pſal. 18.

Iam plaudit IESV
Africa, & erectas tendit in aſtra manus,
Europa atq; Aſia, & priſcis incognita ſæclis.
Amplexa eſt Domini ſubdita terra fidem.

Prov. Flã Belg. in Imag. 1. ſæculi S. I. Libro 2.

Nie wiele dźiś Trąbą ſwoią wskoraſz Dominikáńſki ſzczeniuchu, bo dáleko głośnieyſza IGNACEGO. To pewnie ſztuki iákiey dokázowáć będźieſz, chcąc ſię przypochlebić

 chlebić

chlebić Patryárſze Swiętemu. Rádzę dáć pokoy, nádprzyrodzone ſztuki umie IGNACY. *Gratia IESV CHRISTI IGNATIO quaſi congenita & connaturalis fuit.* IGNACY w inwencyách ſwoich przechodźi Archimedeſow, *in manuali opere* Cállimáchow, w Architekturze Niconow, w Optyce Bodynow, w Muſurgij Arionow, w Máthemátyce Cononow, w Geometrij Architow, w Oratorij Pericleſow, *in Calamo* Orygeneſow, á krotko mowiący : *ne videar multiplicare entia abſq́ neceſſitate,* doſyć mi powiedźieć; że *Societas*, ieſt to *Archelogia*, w ktorey *principia omnium diſciplinarum* zkoncentrowáne zoſtáią. Nie pytay ſię Izáiaſzu o Literatow, Doktorow, Legiſtow, wieku tego. *Vbi eſt Literatus: ubi legis verba ponderans? ubi Doctor parvulorum?* Chceſz wiedźieć gdźie ſię podźieli? odpowiedam, *in Societate* wſzyſcy zoſtáli. Od IEZVSA ktory ieſt *Fons ſapientiæ*, Iezuići denominácyą máią, á iák to bydź może? żeby u nich mądrość we wſzytkich náukách *Licæum* ſwego nie miáłá. Zbłądźiłby, ktoby opák trzymał. Słuchaycie co ſámi mowią przez Kánclerskie Vſtá Iáná S. *Quoniam DEVS lux eſt, & tenebræ in eo non ſunt ullæ, ſi dixerimus quoniam Societatem habemus cum eo, & in tenebris ambulamus, mentimur & veritatem non facimus.* Tuć to *ab IGNATIO,* iáko *ab igne* łoná bije ná Kośćioł Boży, cáły świát mądrośćią illuminuiąca. *IGNATIVS lumen eſt Eccleſiæ.* Dármo ſztuk przed IGNACYM dokázowáć, przyświecay lepiey pochodnią, *lucem addendo luci* Dominikáński ſzczeniuchu, iákoś świećił zá czáſow Piuſá S. ktory *Sacram Societatem* do wſzytkich Przywileiow *Mendicantium* przypuśćił. Obligowánaś obligowána Piuſowi S. *Societas*, bo iego Herbowne Rzeki Twoy Zakon iáko Ray *in plena abundantia* oblewáły. Ráiem bydź muśiſz Przeświętna *Societas*, kiedy ćię cztery Rzeki rozumiem *quatuor ordines mendicantes* uprzywileiowánym tráktem *pro majori ſecuritate* otaczáią. W pław ſię puſzczay Dominikáński ſzczeniuchu, ábyś mogł dopłynąć w tym Ráiu niewinnośći nowego Adámá IGNACEGO. Lecz ſtánał *attonitus.* To pewnie w Afrykáńskie puſzcze poydźieſz ná łowy, ábyś iákie *Monſtrum* uchwyćił, y rzućił pod nogi IGNACEMV? Dármo ſię ſádźiſz, iużći to pełno tych beſtij pod nogámi IGNACEGO. Tu leży owo ſproſne *Monſtrum*, ow Kot Marćin Luter ſmrodem ſwym niewinnie duſze zárażáiący. Tu leżą nie tylko źiemskie, ále y piekielne *Monſtra*, ktore

IGNA-

And. Fraſius.

Iſaia 33.

1. Joan 1.

Paleott. Card.

IGNACY, iáko Herkules mocny dobrze płaſzał y gromił. *IGNATIVS Divin⁹ Hercules edomandis inferni monſtris deſtinatus.* Ták go ſámi názwáli Oycowie. To pewnie Dominikáński ſzczeniuchu ſzczekáć będźieſz ná złodźieiow, ktorzy páſzkwilámi Honor krádną IGNACEMV S. nie tylko ſzczeknąć, ále y ukąśić godźi ſię páſzkwiláńtá. *Induantur qui detrahunt mihi pudore, & operiantur ſicut diploide confuſione ſua,* mawiał Dawid: kto mnie rośi átrámentem, niech ſię wſtydźi tego, bo oſchnie w ogniu piekielnym, zá tę łátkę, będźie miał ſzmátkę, ktora przed BOGIEM w konfuzyą go uſtroi. To pewnie *in Cuſtodia* zoſtawáć będźieſz Dominikáński piesku, áby kto nie przeſzkadzał IGNACEMV pracy w Winnicy CHRYSTVSOWEY? Ták ieſt N. Kátolicy; nie ſádźi ſię náſzá *Canicula* ná konceptá, bo to teraz Kánikułá. Szczerym áffektem woli *ſervire* IGNACEMV, niżeli *adulari.* Posłał BOG w pole IGNACEGO ná żniwo, posłał parą Iezuitow do káżdego Miáſtá. *Miſit illos binos in Civitatem:* á iáko inni czytáią *in Vineam,* posłał ich do ſwoiey Winnice, á po coż ich posłał? to pewnie ná rekreácyą, ná przechadzkę? to pewnie *ad capiendam auram?* to pewnie ná roſę? ná konwerſácyą? bynamniey. Ná pracą BOG posłał IGNACEGO do ſwoiey Winnice, ná pracą posłał parą Synow Iego, bo iuż drudzy w pracách wyſtárczyć nie mogli. *Miſit illos binos, hoc enim fecit ad Socialis vitæ commendationem, miſit illos ad Eccleſiam, quæ ſicut Vinea Domini, ita & meſſis vocatur.* Przypátruymy ſie tey pracy Iezuickiey, w Winnicy CHRYSTVSOWEY, ktorey áby nikt nie przeſzkadzał, ná ſtraży Dominikáńskiego ſzczeniuchá oſádzę. Tym czáſem do Winnice ná ſpácyer záprasſzam. Tám obaczyćie wielką robotę, náwet y w pracy wielką ochotę. Záczynam w Imię Páńskie.

Tarnconaein Con. Provincia.

Pſal. 108.

Dyon. Carthuſianus in Evang.

CO ludzka Dźiárdynierow ręká ná kontentecę ſercá, to y Boska częſtokroć wyſtáwiáć zwykłá. Ogrody, Winnice, Chłodniki, Figárnie, Lábirynthy, y inne źielonym máiem ozdobione mieyſcá, ſtoocznym práwie Argom ná *videre* wyſtáwuią ludźie. Ták y BOG, áby nas kontentował, wyſtáwił naypierwey Ray, w ktorym ſpecyálne, bo żadnym czerwem nieztoczone fruktá y drzewá pozáſadzał. Wyſtáwił Nòému ná gorách Winnice, z ktorey ſzumna Muſzkátelá práſą ná słodki *liquor* dyſtyllowána, płynęłá. Wy-

ſtáwił ſwey kocháncé chłodnik, pod ktorym miłego ſpoczynku
Cant. 2. delicye płodząc, záżywáłá. *Sub umbra illius quem deſideraveram ſedi.* Wyſtáwił Figárnią ná pośilenie. *Ficus protulit groſſos ſuos.* Wyſtáwił y Lábirynthy dla ućiechy, w ktorych y ſam częſtokroć błądźił, wołáiąc: *Aperi mihi Soror mea*
Cant. 5. *Sponſa.* W nowym náwet Teſtámenćie z Kośćiołá Winnicę uczynił, áby záraz pogotowiu w Kośćiele Wino było dla ofiáry. Niż iednák do ſwoiey perfekcyey tá Winnicá przyſzłá, śiłá robotnikow do niey záćiągnał, o czym w Ewánge-
Matthæi liy: *Exijt primo mane conducere operarios in vineam ſuam.*
20. Wyſzedł z ráná Goſpodarz záćiągáć ludźi ná robotę do Winnice ſwoiey. *Exijt primo mane.* Wyſzedł z ráná, bo nayłepiey z ráná dárzy ſię robotá. *Exijt mane*, wyſzedł z ráná o wſchodźie Słońcá, bo Kośćioł iego, Winnicá iego nie zna záchodu, áże do skończenia świátá. *Gloſſa Interlinearis* powieda, że ten Goſpodarz wyſzedł o godźinie pierwſzey, y dobrze, bo Kośćioł iego ieſt pierwſzy nád wſzytkie Kośćioły, inſze Zbory, *delubra*, Synágogi, nie powinny ſię zwáć Kośćiołem, ále tylko ſam ieden Kośćioł CHRYSTVSOW. *Exijt mane.* Wyſzedł z ráná, to ieſt pierwſzego wieku, ráchuiąc látá od Adámá áże do Nòégo. Wyſzedł drugiraz o godźinie trzećiey, ráchuiąc wiek od Nòégo áże do Abráhámá, wyſzedł trzeći raz o godźinie ſzoſtey, ráchuiac wiek od Abráhámá áże do Moyzeſzá. Wyſzedł czwarty raz o godźinie dźiewiątey, ráchuiac wiek od Moyzeſzá áże do Adwentu Zbáwićielá. Wyſzedł piaty raz o godźinie iedenaſtey, ráchuiac wiek od przyśćia Páńskiego áże do skończenia świátá, tych to wiekow ſzukał, záćiągał, náymował, przepłacał robotnikow do ſwoiey Winnice, do ſwoiego Kośćiołá Goſpodarz Niebieski. Lecz iedni z oporem, *ſtantes in foro otio-*
Matthæi *ſi*, á drudzy z wymowką, *Nemo nos conduxit*, do tey Winni-
20. ce ná robotę chodźili. Oſtátkowie z táką ochotą rzućili ſię do roboty, że o iednę godźinę dośćignęli drugich zapłáty, zkąd ſzemránińá y zazdrość. *Hi noviſſimi una hora fecerunt, & pares illos nobis feciſti.* Pośli ná robotę do tey Winnice pierwſzego wieku Adam, Seth, Enoch, y Máthuſalem, poſzli drugiego wieku Nòé, Sem, Iaphet y Heber; poſzedł trzećiego wieku Abráhám z inſzemi Wybránemi, poſzedł czwartego wieku Moyzeſz y Aáron, lecz ći wſzyſcy źle koło Winnice chodźili, chroſtu było doſyć, pokrzyw pełno, látorośli nieokrzeſáne, źiemiá nieupráwiona. Oſtátni ludźie

dźie iácyś *Novissimi* iák przyszli ná robotę o godźinę, y uprawioną źiemię, y okrzesáne látorośli,y chwasty wyczysczone zostáwili w Winnicy. Aż miło spoyźrzeć okiem ná táką ozdobę, co przedtym Winnicá rodźiłá ágrest, teraz groná winne wypuszcza, przedtym kwásy w niey były, teraz słodkie álákánty, przedtym ią gáśiennice psuły, teraz rozliczne ptástwo ná obfitych gáłąskách śpiewa, przedtym áż grożá było pátrzyć ná pustki, teraz áż miło spoyźrzeć ná źielone szpalery, ná dystylluiące perłową rosę groná. *Vide & visita Vineam istam*; záchęcam ná deámbulácyą z Prorokiem. Do tey Winnice, to iest do Kośćiołá swoiego záćiągnął IEZVS ná robotę ták wiele tyśięcy Spowiednikow, Káznodźieiow y Theologow, ták wiele millionow Męczennikow, ktorzy zászczepieli ią wiernemi sługámi Boskiemi, co Kátolik, to látorośl winna, á co Heretyk, to figá nie płodna, wyćięćia godná y wrzucenia ná ogień wieczny. Ci powyćináli *radices iniquitatis*, ći nie ták ręką, iáko náuką przykłá dem dobrym y pracámi swoiemi wszytko złe wyplenili. Ci to *Operarij opera bona* iáko drogie groná *in palmitibus produxerunt*. *Vinea est Ecclesia, vites sunt fideles in Ecclesia plantati.* A uczony *Cornelius Ianseniuus* dodáie. *Excolunt Vineam scilicet Ecclesiam, quotquot doctrinæ, aut vitæ exempló alios ædificant, aut suæ saltim animæ curam gerunt, ut fructum bonorum operum edant.* Ci uprawuią Winnicę CHRYSTVSOWĄ, ktorzy náukámi Chrześćiáńskiemi o duszne zbáwienie wszytkich się stáráią, ktorzy żyćiem swoim cnoty święte szczepią w sercách ludzkich, ktorzy dobre uczynki, owoce naylepsze wydáią. A w kimże bárdźiey widáć tákowe stáránia, y prace około Winnicy CHRYSTVSOWEY, ieżeli nie w tobie *P. Societas*. Niech mi się dźiś godźi mowić o wielkich pracách twoich, o wielkich pracách IGNACEGO. Prawdá że BOG záwołał ták wiele Doktorow, Káznodźieiow, Spowiednikow z rozmáitych Zakonow ná robotę do Winnice swoiey. Prawdá że *primo mane, prima hora diluculo* Wiáry Chrześćiáńskiey áże z Ægyptu záwołał owego Antoniego *ad excolendam Vineam*, ktorego pracy, *Palestina, Syria, Asia minor, Thebaida*, y inne Páństwá do tych czas pámiętne. Prawdá że zá pracą Antoniego w Winnicy CHRYSTVSOWEY wyrosły owe obfite látorośli. Hilárionow, Mácháryuszow, Ammonow, Páchomiuszow. Prawdá że *hora tertia* Chrześćiáńskiey Wiáry wokował do swoiey

Psal. 77.

Albert. Magn.

Gregor. Nanzi. Winnice owego Bázylego ktory *per vniversam Cappadociam, Pontum minorem, Armeniã, Paphlagoniam, pietatis gymnasia & monasteria extruxit*. Prawdá że go BOG *Operarium* uczynił *in Oriente*, á Wielkiego BENEDYKTA *in Occidente*, ktorego prac złotym piaskiem Tágu nie opłáciłbyś, śiedmset lat prácował w Winnicy CHRYSTVSOWEY BENEDYKT. A kto ták *BENEDICIVS* w pracy, iák BENEDYKT S. Prawdá że *hora sexta* Chrześćiáńskiey Wiáry záćiągnął BOG do pracy AVGVSTYNA, z ktorego iáki pożytek w Winnicy CHRYSTVSOWEY, z Reguły poznáć może, y z pioráDoktorskiego, w Regule Kánony preskrybuie, nie tylko Zakonnikom, ále y Kánonikom, iáko żyć máią. Piorem záś iáko *Fenix Doctorum*, ták się wzbił w gorę, że go by naybystrzeyszy nie doyżrzy rozum. Prawdá że *hora nona* Wiáry Chrześćiáńskiey záwołał BOG do tey Winnice ná robotę Dominikánow, Fránćiszkánow, Kármelitow, y innych Zakonnikow, ktorzy z potem czołá prácowáli, szczepiąc *novellas plantationes* ná honór BOGA. Piekny szczep DOMINIKA S. ktory iedną Káznodźieyską náuką, sto tyśięcy Heretykow náwroćił, piekny szczep S. WINCENTEGO Ferreriuszá, ktory dwádźieśćiá pięć tyśięcy Zydow, ośm tyśięcy Sárácenow, Desperatow przeszło ná sto tyśięcy zyskał BOGV. Piekny szczep S. LVDWIKA Bertrándá, ktory Hiszpáńskim ięzykiem zachodnich Indyánow tyśiącámi náwodźił do Wiáry CHRYSTVSOWEY. Piekny szcep w Polszcze nászey y Litwie z IACKA S. słusznie słusznie náćiekał się po tey Winnicy Dominikáński szczeniuch, prac iego nie może policzyć Kośćioł. *Innumera totius sanctitatis & doctrinæ exempla in Ecclesiam ex Ordine Prædicatorum promanarunt*: ták czytam w Brewiarzu; y teraz iészcze nie ustáie, kiedy ná straży zostáiąc Winnicy CHRYSTVSOWEY, odszczekuie się Heretykom, Dyssydentom y innym Nieprzyiaćielom Wiáry, broniąc mocno Kośćiołá. Zostańże ieszcze ná straży Winnice Páńskiey Dominikáński piesku, ták ćię BOG osádźił. *Posuit te custodem in Vineis*, ábyś iey pilnował do szczętu y do ostátniego zgonu. Tym czásem przypátruymy się pracy FRANCISZKA, millionámi widzę Synow iego *operarios in VineaCHRISTI*, rabáli, śiekáli, obćináli, iedni złe nałogi, drudzy palili suche gáłęźie nierodzące fruktow dobrych, inni áż do krwie prácowáli. Znáć po ránách iáko FRANCISZEK prácował w Páńskiey Winnicy, znáć y po herbie Synow iego, dwie ręce ná krzyż złożone máią, práwą nágą á lewą wrę-

Ex vita.

Breviar. Ord. Prædicator.

Cant. 1.

kawie, dáiąc znáć że práwą rękę słuſznie záwiiáią do pracy, áż do upádłey, choćby też y ná Krzyż przyść prácuiąc. Widáć w tey Winnicy y Kármelitow prace, ktorzy iák Cherubinowie z ogniſtym ELIASZA mieczem pilnuią, áby Wąż iáki nie wczołgał ſię do tey Winnice. Znáć Zakonnikow fátygi, ále naybárdźiey Twoie Wielki Patryárcho IGNACY S. Znáć trudy Twoie, Ciebie BOG *circa horam undecimam*, iuż práwie ná ſchyłku świátá záwołał do tey Winnice, áżebyś prácował nád inſzych. Ciebie *ex noviſſimis* obrał, *ut evellas & destruas, diſperdas & diſſipes, & ædifices & plantes*. Vrodźił ſię ná ten czás IGNACY, kiedy Luter záczał ſwą ſektę, urodźił ſię dla tego, áby zárаz był iego ántágoniſtą y nieprzyiaćielem. W látá doroźſzy, słucháiąc woká-ciy Boskiey, wſzytkiemi śiłámi chwyćił ſię pracy IGNACY. Miecz ſwoy Káwálerski obroćił ná Koſę, ktorą iáko prácowity robotnik, wyśiekł trawą Herezyi Luterskiey zárosłą Winnicę. Twoich Synow BOG *reliquit Vinitores & agricolas*, áby w niey okrzeſzowáli co ieſt złego, ſzczepili co ieſt dobrego. Ty to Przeświętna *Societas* ieſteś *ex noviſſimis operariis*, boście w krotkim czáśie dokazáli tego, czego drudzy ſetnemi láty dokazáć nie mogli. Ták o was prorokował *Abbas Ioachim. Ordo quem deſignat IESVS amabilis & præclarus initiandus in tempore ſexto, multiplicandus & dilatandus in illo ſtatu ſæculi, qui in tempore noviſſimo futurus eſt.* Szoſtego wieku, iáko *noviſſimi* przyśli ná świát Oycowie Iezuići, przyśli náoſtátku, bo iuż po nich żadnego Zakonu nie będźie, ktoryby im wydołał w pracy, iuż też Kośćioł ſpocznie, iuż y ſam BOG *requieſcet*, iáko *requievit die ſeptimo*, bo ták Iezuići uprawuią Winnicę, że iuż w niey nie będźie co robić. Ná ten czás kiedy wielka gwiazdá z Niebá ſpádłá, piaty Anioł zátrabił ná cáły świát, iáko widźiał y słyſzał IAN S. Gwiazdá z Niebá ſpádłá, kiedy Doktor Luter odpadł od Kośćiołá. Otoż *noviſſimus Angelus*, piaty Anioł IGNACY, zátrabił iáko Káwáler ná wiktorya, że on, á nie kto inſzy miał bydź Zwyćiężcą iego. Nie dáiećie wiáry, słuchayćie proroctwá Anielskiego Doktorá TOMASZA Swiętego, ten przez czterech Aniołow, rozumie bydź cztery Zakony Káznodźieiow, ktore zá iego czáſow kwitnęły, przez piątego Aniołá rozumie bydź nowy Káznodźieyski Zakon, á Zakon nie inſzy, tylko *Societatis IESV*, ktory ná ten czás miał wyniknąć, kiedy y nowa Herezya Luterska

Jerem. 1.

4. *Reg.* 25.

in illud Angelo Philadel.

Apoc. 9.

C2 miá-

S. Thomas in Apoc. miáłá wynikáć w Kośćiele Bożym, *Alium Prædicatorum Ordinem excitatum iri, cùm alia fuerit Hæresis exorta.* Y dla tegoć podobno Seráficka Pánná TERESSA S. widźiáłá wDuchu *Societatem IESV,* z białemi chorągwiámi ná Niebie, że oni przy Káwálerskiey Oycá swoiego IGNACEGO rezolucyi, mieli bydź tryumfátorámi z nieprzyiaćioł Kośćiołá CHRYSTVSOWEGO. Ták się stáło Káwálier Oćiec, á iákże Synowie nie mieli bydź Káwálierámi. *Ignem spirabat* IGNACY, á iákże *ignita corda* nie miáły bydź ná nieprzyiaćielá w Synách iego. Widźieć było w Oycu Káwálierską minę pod Pámpeloną, gdźie przy szturmie w nogę kulą postrzelony, chramáć począł. Cudowna IGNACEGO wokácya, że miał Imię IEZVSA nośić ná sobie, záwczásu upada ná koláno, ucząc się rewerencyi ták Wielkiemu Imieniu IEZVS. *In Nomine IESV omne genu flectatur.* Mnie się widźi, że tá kość strzáskána od kule, wźięta byłá ná formę *Societatis*, áby ią był BOG uczynił *Matrem viventium*, iáko niegdyś Ewę, kość Adámowi wyiąwszy. A czyliż nie *Mater viventium Societas,* bo naytwardszy ánimusz, by też był iáko kość skruszyć potráfi. Ale ná coż się Dominikáński piesku koło kośći báwisz? pilnuy raczey Winnice, áby kto nie wpadł ná zerwánie niewinnośći groná. Wpadł Luter, wpadł zá nim pies Dominikáński, wpadł y IGNACY po Káwálersku, ten szpadą Lutrá kona, ten szárpie, ten go doiezdża, ten bije rozszárpány ná káwáłki, kośći swe y gnaty zostáwił w Sáxonij, áby się niemi bawił Cerber Piekielny. To pierwsze IGNACEGO pole w Winnicy CHRYSTVSOWEY, uważmy dálsze prace. W Hiszpánij, w Páryżu, w Wenecyi, śiłá było nieprzyiaćioł ktorzy wpáść myślili do Winnice CHRYSTVSOWEY ná spustoszenie. Nie dał IGNACY, owszem do trzech ślubow czwarte *votum missionis* przydał swym Synom, áby po całym świećie szlákowáli nieprzyiaćielá. Pośli w świát Iezuići. *Misit illos binos*, poszli náostátku iáko *novissimi*, ále wszytkich wyśćignęli w pracách Ewángelicznych. Obaczmy w tey Winnicy prace Iezuickie. *Videamus si floruit Vinea, si flores fructus parturiunt, si floruerunt mala punica.* Poszedł XAWERY do Indyi, áż trzykroć sto tyśięcy fruktu, to iest náwroconych ludźi przyniosł do Winnice CHRYSTVSOWEY. Poszedł *Augerius* do Fráncyi, áż czterdźieśći tyśięcy Heretykow náprowádźił. Poszedł *Ferdinandus Suarez* do Conimbryki, álić trzy tyśiące, á ná inszym

Ad Philipp. 2.

micy-

mieyſcu dwá tyśiące ludźi náwroćił do BOGA. *Videamus ſi floruit Vinea ſi flores fructus parturiunt, ſi floruerunt mala punica.* Cant. 7. *Benedictus Palmius* iednym Kazániem ták wiele metres do Anielskiego pobudźił żywotá. *V. P. Faber* przekował ná inſzą formę Hiſzpánią przykłádem ſwoim. *Iairus* Iezuitá Niemiecką Ziemię, niby ow drugi *Iairus* Ewángeliczne Xiążę, iáko Corkę ſwoię obumárłą w cnotách widzący, mocą BOGA y pracą ſwoią wroćił ią do żywotá. *Salmeron ſale* Ewángeliczney náuki potrząſał Hibernią, áby nie cuchłá ſmrodem grzechowym. *Rodericius rodebat* do żywego iáko czerw Luzytáńskie Páńſtwo, widzący nieurodzayne w dobre uczynki látorośli. Podźmy do Chinij & *videamus ſi floruit Vinea,* w Pekinie Mieśćie Stołecznym trzydźieśći pięć tyśięcy pogáńſtwá náwroćiło ſię rázem do CHRYSTVSA przez pracą OO. Iezuitow. W Iáponij dwá kroć ſto tyśięcy y dáley ráchuią nowochrzceńcow. Milion Krolow y Pánow, ktorzy iáko śliczne groná w Winnicy CHRYSTVSOWEY záſzczepione zoſtáią. Imago ſæculi Societatis. Iednego tylko wſpomnię Krolá Sáxumáná, ktory po Chrzćie Swiętym skoczył do Zboru ſwoiego, báłwáná potłukł, y włáſną ręką owo zborzyſce zápalił. Wſpomnię y drugiego Krolá Omurę Bártłomieiá, ktory czterdźieśći Kośćiołow Pogáńskich obálić kazał zá perſwázyą OO. Iezuitow. Oh iáko drogi frukt y koſztowny w Winnicy CHRYSTVSOWEY! Podźmy do Murzynskiey Ziemie, & *videamus ſi floruit Vinea,* przez trzy látá *circiter,* ośm kroć ſto tyśięcy ludźi pozyskáli BOGV Oycowie Iezuići. *Conſalvus Silveria* krom tego kilká Krolow do wiáry przywiodł. Zá Krolem Monomotápy trzyſtá záraz Xiążąt Chrzeſt Swięty w rękách Iezuickich przyięło. Podźmy do Mexiku, & *videamus ſi floruit Vinea,* rzezáli pogánie ludźi, niby ćielętá diabłom ná ofiárę, żárli dźieći máłe y wielkie Bráziliáni, uskromili to Oycowie Iezuići Ewángeliczną pracą ſwoią. W ſámey Cináloi trzydźieśći lat prácuiąc, ośmdźieśiąt tyśięcy duſz BOGV pozyskáli. Podźmy do Polski, & *videamus ſi floruit Vinea,* w Rydze iednego roku w rękách śiedmiu Iezuitow, dwádźieśćiá tyśięcy ludźi rewokowáło. W Wilnie oh iáka windemia przy Akádemij y Ambonách. Kiedy tám przyśli Oycowie Iezuići ná predykácyą, naypierwey dźieći Kátechiſmu uczyć zácz ęli, ieden z tych Oycow ucząc chłopcow, poſtrzegł u iednego ná ſzyi wiſzący woreczek, pytá

 ſię

ſię go co w tym woreczku nośi, odpowiáda: BOGA ſwoie-
Joan. Argento de rebus gestis in Polonia PP. Societat. go noſzę, ktorego mi Mátká dáłá. Weźmie Xiądz woreczek, rozpruie, áż dwie głowki wężowe; zgromił dźiećię, náuczył prawdźiwey Kátolickiey Wiáry, y ták powoli owo báłwochwalſtwo zágęſzczone wykorzenili. Ktoby ſię doliczył prac Iezuickich po Miáſtách Polskich. Notowáć proſzę owych świątobliwych *Lanciciuſsow* do chorych uczęſzczáiących. Notowáć żárliwych w Kazániách *Młodźiánowſkich.* Notowáć *Skárgow* Krolom ſumnienia roztrząſáiących. Notowáć *Drużbickich* w Konfesſionałách nád grzeſznikámi upłákuiących. Notowáć *Stániſłáwow Wárſzewickich* dobrym przykłádem ſercá ludzkie do cnoty pobudzáiących. Notowáć owych *Piekárſkich, Moráwſkich, Sárbiewſkich, Widźiewiczow, Olſzowſkich*, y innych znácznych Theologow, ktorzy Heretykow zbijáiąc rácye, wielką windemią pracámi ſwoiemi w Winnicy CHRYSTVSOWEY uczynili. Vważmy y groná z ktorych Tyráńska ręká, Męczeńska práſa, ták wiele drogiego winá ná pośiłek Kátolikom wyćiſnełá. *Antonius Criminalis*, że kryminały gromił naypierwſzym Męczennikiem zoſtał *in Societate. Ignatius á Zevedo* ze trzydźieſtą ſocyuſzámi zábity. *Franciſcus Caſtrius* z iedenaſtą. *Rudolphus Aquaviva* ze czteremá ſocyuſzámi dla Wiáry pomęczeni, náśi tákże Polacy, Xiądz *Ian Láterná, Woyćiech Męćińſki, V. P. Bobola*, ſromotnie zámordowáni zoſtáli ná pracy CHRYSTVSOWEY. *O Beatam Societatem! quam ſic Ho-*
Epis. 9. *nor Divinæ dignationis illuminat, quam temporibus noſtris glorioſus Martyrum ſangvis illuſtrat.* Niech mi ſię záwołáć godźi z CYPRYANEM S. o Błogosłáwiona *Societas*, ktorey BOG honor czyni, kiedy ią krwią Męczeńską, iáko drogiemi rubinámi ozdabia. Nie dármo widzę pokazał ſię Pan IEZVS z Krzyżem IGNACEMV do Rzymu idącemu, bo to widzę náturálna Iezuitom Krzyż nośić. Káżdy Iezuitá Męczennik. A czyliż to nie męczeńſtwo *Theonino dente* ſzárpánym bydź, á y wyćierpieć dobrowolnie tákie perſekucye. Nie kazał bráć Pan IEZVS Vczniom ſwoim, kiedy ſzli ná
Luca 9. Predykácyą, áni rozgi, áni torby. *Neq; virgam, neq; peram.* Biorą Iezuići po Miſſyách y dyſcypliny, otrzymuią konfuzye, noſzą torby ná pálzkwile. A czemu? *Societatis eſt agere & pati fortia.* Ich to nátura Męczennikámi bydź dobrowolnemi dla BOGA, zá Honor iego. Ná Krzyżu wiſzący Pan IEZVS miał Socyuſzá dobrego, ćierpliwego, áby
byli

byli prawdźiwemi Socyuszámi Oycowie Iezuići, wszyscy się do ćierpliwośći máią. *Sub Crucis arbore, sub Crucifixi IESV Nomine, concepta & nata Societas fuit.* Vważmy dáley, *si floruit Vinea, si flores fructus parturiunt.* Millionámi Doktorskich Laurow rodźi się w tey Winnicy, kwitną tu Professorow piorá w obfite látorośli, *succum sapientiæ* dystylluiące. Ieżelić to prawdá, że *vinum acuit ingenium*, proszę do tey Winnice po *acumen*, w ktorey *quintam essentiam* ze wszytkich Foliałow *torculari intellectus*, wyćiskáią Iezuići. Iedyne delicye BOGA zápátrowáć się teraz ná Winnicę swoię, po ktorey wozkiem sobie Iezuickim iezdźi. Vważáliśćie kiedy woz Páński u Ezechielá; cztery były woźniki u niego, ieden miał twarz człowieká, drugi twarz Lwá, trzeći twarz Wołu, á czwarty Orłá. Tákimći iest wozkiem Przeświętna *Societas*, przy ktorym, zá pierwszego Woźniká służy IGNACY, twarz ludzką máiący dla wielkiey swoiey rostropnośći. Zá drugiego Woźniká służy XAWERY, twarz Lwią máiący dla swoiey potencyi *in opere & sermone.* Zá trzećiego Woźniká służy FRANCISZEK BORGIASZ, twarz Wołu prácowitego reprezentuiąc, álbowiem Borgiaszow Fámilia *pro stemmate* Wołu używa. Zá czwartego Woźniká służy B. STANISŁAW KOSTKA z twarzą Orłá Polskiego, nie zmrużonym okiem w Słońce Spráwiedliwośći pátrzącego. Temi Woźnikámi przeieżdża się BOG po swoiey Winnicy, przypátruiąc się Iezuickim pracom, iáko do świątobliwośći záchęcáli, iáko kátechizowáli, iáko do generálnych Spowiedźi y Kommunij ánimowáli, iáko chorym służyli, iáko *exercitia* czynili, meditácyi uczyli, ná rekollekcye posyłáli, mortyfikácyámi się báwili, do pobożnośći w Szkołách záchęcáli. Co widząc Gospodarz Niebieski, rowną im nágotował zapłátę z drugiemi. A tu słyszę szemrátyki: *hi novissimi una hora fecerunt, & pares illos nobis fecisti?* A coż to Pánie BOZE? zrownałeś z námi Iezuitow, ále my dawniey prácowáli w Winnicy Twoiey, ále my *portavimus pondus diei & æstus*; ći záś nie dawno prácuią, á iuż nam rownáią? Dayćie sobie pokoy mowi BOG: *Amici non facio vobis injuriam*, krzywdy wam żadney nie czynię, wszákże ná grosz, ná Niebo. *Denarius diurnus dicitur vita æterna.* Wolno káżdemu, iáko chćieć prácowáć. Dawna to między wszytkiemi stanámi ná świećie emulácya, áby ieden drugiego przewyższał, czyli w sztuce, czyli náuce. Káwálier Káwáliera,

Ildephonsus De flores.

Ezechiel.

Lyranus.

DámáDámę, TheologTheologá, SąśiadSąśiádá celowáć prágnie. *Æmulatur vicinus vicinum.* Wſpiera ſię ſpárthá ná iednym Lyzándrze, ále nie bez emulácyi drugiego. Kwitną Athény pod Alcibiadeſem, nie bez zazdrośći pod imieniem tákiegoż drugiego. Vbiegała ſię w cnoćie, przewyżſzáiąſię w tálentách, ieżeli ieden roſtropny, drugi roſtropnieyſzy, ieżeli ieden odważny, drugi odważnieyſzy. Ludźie náwet święći, bogoboyni, od emulácyi nie ſą wolni, ieden ſię nád drugiego wyſadza w cnotę, ieden drugiego przechodźi w uczynkách, ieden drugiego wyśćiga do Niebá, *& Patriarchæ æmulantes* mowi Piſmo święte. W Apoſtolskim Kollegium widźiemy to rzetelnie, idźie PIOTR S. z IANEM do Grobu Przenayświętſzego, idą obá, ále ná wyśćigi z ſobą rázem biegli, á przećię IAN wyśćignął PIOTRA. *Currebant duo ſimul & ille alius diſcipulus præcucurrit citius*, mowi Literá święta: co uważáiąc GRZEGORZ S. powiada, *qui amat ardentius, currit velocius, & pervenit citius.* Celował IAN w miłośći Boskiey PIOTRA S. dla tego go też prześćignął, bo nie ná ſwoich nogách, ále ná skrzydłách miłośći lećiał. Kiedy ia luſtrácyą czynię po Zakonách, Klaſztorách, puſtyniách, widzę że Oćiec y Patryárchá IGNACY S. iáko drugi IAN PIOTRA wſzytkich wyśćignął y prześćignął w pracách, w cnoćie, w świątobliwośći. A wiećie czemu! kochał nád inſzych CHRYSTVSA, cokolwiek czynił, wſzytko czynił *ad Majorem DEI Gloriam*, ieżeli chorym służył, ná Miſſye chodźił, kátechizował, śieroty opátrował, wſzytko *ad Majorem DEI Gloriam*; ieżeli ćierpiał, peregrynował, prácował, náuczał, świećił dobrym przykłádem, wſzytko to *ad Majorem DEI Gloriam*, ták czynili y czynią Synowie iego, dla tego wſzytkich wyśćigneli prácuiących w Winnicy CHRYSTVSOWEY. *Quantum religio Societatis IESV in Eccleſia ad fidei, pietatis, & religionis augmentum profecerit, & in dies magis proficit nos ipſi ſcimus*, ták mowi Naywyżſzy Páſterz z Stolice Apoſtolskiey. My tylko ſámi wiemy z Duchá S. co zá pożytek ma Kośćioł z Iezuickiey prace. Wſzyſcy Patryárchowie ubiegáli ſię o prym w Kośćiele Bożym, ále (*ſalva pace & reverentia omnium.*) Niech mi ſię godźi mowić: *Vnus accipit bravium.* A ktoż? IGNACY S. bo pierwſza literá w Imieniu iego *unitatem* reprezentuie. Do Cypryskiego groná Winá przyrownáłá Oblubienicá kochánká ſwoiego: *Botrus Cypri dilectus meus mihi in Vineis Engaddi.* A czemu. *Botrus enim Cypri groſſior*

&

Heſiodus.
Act. 7.
Joan 20.
Paulus.
1. adCor. 9.
1. Cant.

& in vino est fæcundior, & ideò propter excellentiam, scriptura facit de eo mentionem. Cypryskiego kráiu grono iest większe nád inne groná y obfitsze w wino, dla iego tedy wielkośći y obfitośći, Oblubienicá Oblubieńcá swego párágonuie do niego. A ná co? *ad denotandum, quod viri justi, qui sunt in Vineis Engaddi, scilicet in Ecclesia, debent alios præcedere, & in honore gratiæ præ alijs abundare,* áby pokazáłá Oblubienicá, iáko ludźie spráwiedliwi w Winnicy CHRYSTVSOWEY powinni rość w cnotę, iáko ieden nád drugiego powinien bydź większy, ták w uczynki, iáko y włáskę BOGA, dla tego do grona Cypryskiego Oblubieńcá swego przyrownáłá. *Botrus Cypri dilectus.* Tákim gronem iesteś Przeświętna *Societas* w Winnicy CHRYSTVSOWEY, boś inszych przerosłá w cnoćie świątobliwośći, y łásce u BOGA. Vtálentował ćię BOG nád insżych, kiedy w iednym wieku y drugim tákeś zászczepiłá Winnicę CHRYSTVSA, że się łamáć gáłęźie musza *præ abundantia.* Kto chce dobrze Winnicę spráwić, korzenie naypierwey okrzesáć powinien, potym látorośli, ktore ma wiązáć do inszego drzewá, álbo płatew, potym skorę nákrawáć powinien, áby záś prędzey doyźrzáło grono, liśćia trzebá przerzedźić, á potym zbieráć fruktá, wprzod płotem ogrodźiwszy Winnicę, áby nie było szkody. ták uczynili w Winnicy CHRYSTVSOWEY *novissimi operarij* Oycowie Iezuići. Naypierwey *à radice,* to iest od sercá záczęli okrzeszowáć *iniquitates,* przez ustáwiczne spowiedźi y pokuty, obćináli potym y máłe defektá, záchęcáiąc do miłośći BOGA strzelistemi áffektámi, wiązáli potym dusze do drzewá Krzyżá S. proponuiąc im drogą Krew IEZVSA zá grzechy náśze wylaną, nákrawáli iey skory, kiedy się dyscyplinowáć kazáli *incutiendo Timorem Domini,* obłemowáli liśćie doczesnych rzeczy, wizytuiąc często, áby żadnego zbytku nie było, ogrodźili ią práwem Boskim iáko płotem, áby potym frukt dobrych uczynkow zbieráli, prezentuiąc Niebu krwáwą swoię pracą. Widząc táki pożytek czárt, cáłe piekło, po wszytkich Miástách poruszył ná Iezuitow, udawáno ich u Dworow, psuto im łáskę u Pánow, wygániáno ich z Miast; lecz szczeniuch Dominikáński ná straży będąc przy Winnicy, nie dopuszczał szárpáć ich sławy y honoru. *Mátheusz Ori,* nász Dominikan Inkwizytorem będący w Rzymie, kiedy ktoś IGNACEGO niewinność świątobliwą kálumniował, *Berchorius.*

wał, y słowem y piorem bronił iey przećiwko nieprzyiáznym. Toż czynili y inni náśi Dominikáni, iáko to *V. Ludovicus Granatensis*, ktory granaty rzucał z uſt ſwoich ná nieprzyiaćioł Iezuickich. *Ioannes de la penna* piorem ſzermował miáſto mieczá, uymuiąc ſię zá honor Iezuicki. W Tolećie niechćieli pozwolić mieyſcá Mieſzczánie y inni Zakonnicy Oycom Iezuitom. Náſz *Frater Bartholomæus Carranza*, iák zoſtał Arcybiskupem Toletáńskim, wprowádźił *Societatem* do Miáſtá. *Frater Bartholomæus de Martyribus* będąc Arcybiskupem Brácáreńskim, w tymże Mieśćie *in Braga* fundował Kollegium Oycom Iezuitom. *Frater Leonardus Marini*, Biskup Láodycei żyiąc w przyiáźni z S. FRANCISZKIEM BORGIASZEM, kiedy był Legatem od Iuliuſzá trzećiego Papieżá do Károlá piątego Królá Hiſzpáńskiego, *naſcentem tunc Societatem* wielce *protexit*. Tenże S. BORGIASZ niżeli Iezuitą zoſtał, powierzał ſekretow ſwoich ná ſpowiedźi B. IANOWI Mionowi náſzemu Dominikanowi, ktory był Miſtrzem S. LVDWIKA Bertrándá. Wielki náſz Theolog *Dominicus Soto* uczył owego *Toleda* Kárdynałá Iezuickiego. *Frater Pierius Soto*, wprowádźił *Societatem in Vniverſitatem Dilingæ*. *Frater Thomas Badia*, kiedy rożni przeſzkadzáli do ápprobácij Reguły Oycom Iezuitom, z roskazu Páwłá trzećiego Papieżá będąc Kárdynałem *S. Sylveſtri*, ták świątobliwe *Inſtitutum* z rąk IGNACEGO S. podáne, ápprobował. Wſzyſcy náwet Dominikáni mamy to w Konſtytucyách opiſánie, żeśmy kocháć *Societatem* powinni tak, iáko uczy Konſtytucya. *Tenemur PP. Societatis IESV ſincero animi affectu proſequi, qui verò eos verbo, vel aliquo modo offendere auſus fuerit, graviter puniatur*. A ponieważ y náſz Zakon ná twoie Prześwietna *Societas* reſpektuie prace. Więc życzę ſzczerym áffektem owego Dominikaná Gráwiny: *Soror noſtra es o Sancta Societas, creſcas in millia, arctiſſimo vinculo charitatis nobiscum colligata es, ut ſolus habitus diſtinguat, quos idem finis & propoſitum indiviſos facit*. Sioſtra náſza ieſteś Przeświętna *Societas*, rosniyże tyśiączne látá w Kośćiele Bożym w Winnicy CHRYSTVSOWEY, ściſłym Arkánem obowiązána nam ieſteś, wſzákże częſtokroć IGNACY S. pokázował ſię z DOMINIKIEM S. duſzom niewinnym, Hábit nas tylko rożni, ále do iednego celu, do iednego punktu obádwá zmierzamy, to ieſt: do promocij honoru Boskiego przy żárliwych

Gravina in voce Turturis.

P. Cavalieri Nella Galleria.

Fontana Litera J.

in voce Turturis.

wych predykácyách. Prácuyże w Kośćiele Bożym wszytkiemi śiłámi Przeświętna *Societas*, á zá prace twoie, *Fidelis DEVS per quem vocati estis in Societatem, Filij eius IESV CHRISTI* niechay wam stokrotnie nágrodźi. Ia záś ná Konkluzyą Chwały Wászey to mowię, co mowi ieden Doktor Swięty. *Vos ergo de Domini Vinea pingues racemi, & jam maturis fructibus botri, pressurae saecularis infestatione calcati, Ecclesiam decorastis, Vini vice, sanguinem fudistis, ad Passionis tollerantiam fortes, Martyrij poculum libenter hausistis*, powiedźiał *Cyprianus*. 1. adCor. imo.

APPROBATIO ORDINARII.

PVblicus, quia Publici Operarij, de Sacro Prædicatorum Ordine, in Circulo Cracoviensi Beatissimæ Virginis MARIÆ Ordinarij Prædicatoris, *Cypriani Sapecki*, S. Th. Bacc. de labore *Societatis JESU*; labor, imprimatur. Anno Domini 1716. Die 4ta. Aprilis. Permitto.

M. BASILIUS PLASCZEWSKI, S. T. D. & Prof. Eccles. Cathedr. Cracov. Canonicus, Sanctorum OO. Crac. Præpositus, Łętkovicensis Curatus, S. R. M. Secretarius. Librorum Diœc. Crac. Censor. mpp.